

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ LUÂN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG
CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
MÔNG DƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ LUÂN

**BIỆN PHÁP QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG
CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
MÔNG DƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của bản thân tôi, được xuất phát từ yêu cầu phát sinh trong công việc để hình thành hướng nghiên cứu. Các số liệu có nguồn gốc rõ ràng tuân thủ đúng nguyên tắc và kết quả trình bày trong luận văn được thu thập trong quá trình nghiên cứu là trung thực. Nội dung luận văn chưa từng được ai công bố trước đây.

Thái Nguyên, tháng 4 năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Luân

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thiện Đề tài này, tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Trường ĐHSP - ĐHTN, Hội đồng đào tạo cao học chuyên ngành Quản lý giáo dục, Phòng Sau đại học, các thầy cô giáo của trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy, cung cấp cho tôi những kiến thức chuyên sâu, phương pháp, kỹ năng làm việc và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong thời gian học tập tại trường. Đặc biệt, xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Phó giáo sư, Tiến sỹ Nguyễn Thị Tính - Người đã trực tiếp hướng dẫn khoa học, chỉ bảo tận tình, chu đáo, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn tới Hiệu trưởng, cán bộ giáo viên, học sinh Trường THPT Mông Dương đã tạo điều kiện cho tôi được tham gia khóa học để nâng cao trình độ, năng lực cho bản thân và hoàn thành tốt vai trò, nhiệm vụ của mình.

Mặc dù đã rất cố gắng trong quá trình thực hiện, song đề tài khó tránh khỏi những thiếu sót. Tôi kính mong nhận được ý kiến chỉ dẫn, đóng góp của các thầy cô giáo và bạn bè, đồng nghiệp.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục các bảng.....	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học	2
5. Phạm vi nghiên cứu	3
6. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	3
8. Cấu trúc luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG GIÁO DỤC KĨ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG THPT	5
1.1. Tổng quan vấn đề nghiên cứu.....	5
1.1.1. Các công trình nghiên cứu của một số nước trên thế giới.....	5
1.1.2. Các công trình nghiên cứu của Việt Nam	6
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	6
1.3. Những vấn đề cơ bản về giáo dục kĩ năng sống cho học sinh THPT	12
1.3.1 Đặc điểm tâm lý của học sinh THPT	12
1.3.2. Mục tiêu, nội dung, cách tiếp cận giáo dục kĩ năng sống cho học sinh THPT... 15	
1.3.3. Phương pháp và con đường giáo dục kĩ năng sống cho học sinh THPT 16	
1.3.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới quá trình giáo dục kĩ năng sống cho học sinh THPT	17
1.4. Quản lý giáo dục kĩ năng sống cho học sinh ở trường THPT.....	18
1.4.1. Mục tiêu và tầm quan trọng của quản lý giáo dục kĩ năng sống cho học sinh THPT.....	18

1.4.2. Nội dung quản lý giáo dục kỹ năng sống cho cho học sinh THPT	19
1.4.3. Các nguyên tắc và phương pháp quản lý giáo dục kỹ năng sống cho cho học sinh THPT	23
Kết luận chương 1	29
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG THPT MÔNG DƯƠNG - QUẢNG NINH	32
2.1. Một vài nét về trường THPT Mông Dương - Quảng Ninh	32
2.1.1. Cơ cấu tổ chức quản lý	32
2.1.2. Đội ngũ giáo viên	32
2.1.3. Số lượng học sinh, chất lượng giáo dục	32
2.1.4. Cơ sở vật chất trường học.....	33
2.2. Thực trạng giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	34
2.2.1. Thực trạng nhận thức của cán bộ, giáo viên về giáo dục giá trị sống và KNS cho học sinh THPT	34
2.2.2. Thực trạng về nội dung giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	38
2.2.3. Thực trạng về con đường và hình thức giáo dục giá trị sống và kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	43
2.2.4. Những khó khăn trong quá trình triển khai thực hiện giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	49
2.2.5. Khái quát chung về thực trạng giáo dục giá trị sống và giáo dục kỹ năng sống cho học sinh ở trường THPT Mông Dương.....	49
2.3. Thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	50
2.3.1. Thực trạng công tác lập kế hoạch giáo dục kỹ năng sống cho học sinh ở trường THPT Mông Dương.....	51
2.3.2. Thực trạng công tác tổ chức quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh ở trường THPT Mông Dương.....	51

2.3.3. Thực trạng các biện pháp chỉ đạo giáo dục KNS cho học sinh ở trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh	52
2.3.4. Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh.....	58
2.5. Đánh giá kết quả của thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh.....	59
Kết luận chương 2	59
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SỐNG CHO HỌC SINH Ở TRƯỜNG THPT MÔNG DƯƠNG TỈNH QUẢNG NINH.....	60
3.1. Nguyên tắc xây dựng các biện pháp.....	60
3.1.1. Đảm bảo tính mục đích trong giáo dục	60
3.1.2. Đảm bảo tính thực tiễn	60
3.1.3. Đảm bảo tính hệ thống, tính toàn diện	61
3.1.4. Đảm bảo tính hiệu quả.....	61
3.2. Một số biện pháp tăng cường quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh của hiệu trưởng trường THPT Mông Dương tỉnh Quảng Ninh	62
3.2.1. Bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục giá trị sống và kỹ năng sống cho giáo viên.....	62
3.2.2. Xây dựng kế hoạch và chỉ đạo thực hiện giáo dục kỹ năng sống thông qua hoạt động dạy học các môn học chiếm ưu thế.....	68
3.2.3. Tăng cường chỉ đạo tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp có tích hợp nội dung giáo dục kỹ năng sống cho học sinh thông qua chủ đề hoạt động của từng tháng.....	70
3.2.4. Chỉ đạo giáo viên tổ chức có hiệu quả hoạt động tự quản của học sinh trong các hoạt động tập thể.....	74
3.2.5. Chỉ đạo giáo viên đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của học sinh theo hướng tiếp cận giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT ...	76

3.2.6. Huy động nguồn lực để tăng cường giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT....	77
3.2.7. Mối quan hệ giữa các biện pháp đề xuất	78
3.3. Khảo nghiệm tính khả thi của các biện pháp.....	79
3.3.1. Mục đích khảo nghiệm	79
3.3.2. Đối tượng khảo nghiệm	79
3.3.3. Phương pháp khảo nghiệm	79
3.3.4. Kết quả khảo nghiệm.....	79
Kết luận chương 3	81
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	83
1. Kết luận.....	83
2. Một số khuyến nghị	85
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	87

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Nhận thức của giáo viên về giáo dục giá trị sống	34
Bảng 2.2: Nhận thức của giáo viên về giáo dục kỹ năng sống	35
Bảng 2.3: Nhận thức của GV và HS về ý nghĩa của việc giáo dục giá trị sống cho học sinh THPT	36
Bảng 2.4: Nhận thức của GV và HS về ý nghĩa của việc giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT	37
Bảng 2.5: Đánh giá của GV và HS về thực trạng giáo dục giá trị sống cho HS ...	38
Bảng 2.6: Đánh giá của GV và HS về thực trạng giáo dục kỹ năng sống cho HS	41
Bảng 2.7: Đánh giá của GV về con đường GD kỹ năng sống, giá trị sống	43
Bảng 2.8: Đánh giá của HS về thực trạng giáo dục giá trị sống, kỹ năng sống thông qua các môn học	44
Bảng 2.9: Đánh giá của GV và HS về thực trạng giáo dục KNS cho HS thông qua các phương pháp dạy học	46
Bảng 2.10: Đánh giá của HS về các hình thức tổ chức HĐGDNGLL đã tiến hành để rèn luyện KNS cho HS.....	48
Bảng 2.11: Những khó khăn GV gặp phải trong quá trình GD KNS, GTS cho HS.....	49
Bảng 2.12: Các biện pháp chỉ đạo giáo dục KNS cho học sinh thông qua hoạt động dạy học	52
Bảng 2.13: Biện pháp chỉ đạo giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trường THPT Mông Dương - tỉnh Quảng Ninh thông qua hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp.....	56
Bảng 3.1: Kết quả khảo nghiệm về tính khả thi và tính hiệu quả của các biện pháp tăng cường quản lý giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT	79

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trong công cuộc đổi mới đất nước, đổi mới giáo dục, Đảng và Nhà nước ta đã đề ra những phương hướng, chủ trương, chính sách để phát triển sự nghiệp giáo dục. Hiện nay, nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới quản lý giáo dục (QLGD) nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện trong nhà trường nhằm đảm bảo tính cân đối giữa dạy chữ và dạy người. Muốn vậy, vấn đề có tính quyết định là xây dựng, hoàn thiện hệ thống quản lý nhà trường, tăng cường các biện pháp cải tiến để nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện.

Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT là một trong những nhiệm vụ, nội dung giáo dục quan trọng trong trường học nhằm giúp học sinh có khả năng thích ứng với những yêu cầu luôn luôn thay đổi của nhà trường và của xã hội cũng như môi trường xung quanh. Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh THPT có thể tiến hành tiếp cận theo con đường dạy học và các con đường tổ chức hoạt động giáo dục, hoạt động xã hội. Giáo dục kỹ năng sống cho học sinh phụ thuộc vào năng lực giáo dục của giáo viên, phụ thuộc nội dung chương trình dạy học, giáo dục của nhà trường, phụ thuộc tính tích cực chủ động của học sinh khi tham gia các hoạt động giáo dục và tham gia vào cuộc sống trải nghiệm, phụ thuộc vào môi trường giáo dục trong và ngoài nhà trường và phụ thuộc vào các yếu tố quản lý của nhà trường và của người hiệu trưởng.

Thông qua các yếu tố quản lý giáo dục giúp cho mục tiêu, nội dung, chương trình giáo dục kỹ năng sống cho học sinh trong nhà trường phổ thông được tiến hành một cách có kế hoạch, có tính tổ chức và được kiểm soát một cách hệ thống.

Thực tế giáo dục phổ thông nói chung và giáo dục THPT nói riêng đã đạt được nhiều thành tựu, tuy nhiên còn thiên lệch về mặt học vấn, gia đình, nhà trường chưa quan tâm nhiều đến giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, do vậy